

Izlože vsak četrti in velja s poštnino, ved ali v Mariboru s poštnino na dom za celo leto 40 K, leta 20 K, za četrt leta 10 K. Prejeto Jugoslavije 50 K. Naročnik se pošlje na upravnishko Slovenskega Gospodarja v Mariboru, Koroška cesta št. 5. List se pošilja do odpovedi. Naročnik se plačuje naprej. Telefon št. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Udje „Katol. tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. Rokopisi se ne vračajo. Upravištvu sprejema naročnine, inserate in reklamacije. Cena inseratov po dogovoru. Za vsake kratke oglase primeren popust. Nezaprte reklamacije so pošiljne proste. — Telefon št. 229.

5. štey.

Maribor, dne 3. februarja 1921.

55. letnik.

Nemška Avstrija in njena priklopitev k Nemčiji v naših očeh.

Rojenca svetovne vojne — Avstrijo znamo v Evropi na smrtni postelji. Radi avstrijske smrtni bolezni se je zbralo v Parizu vse polno odličnih političnih zdravnikov iz najodličnejših svetovnih krogov, ki pripravljajo lek za ohranitev življenja Nemške Avstrije.

Avstrija sama izjavlja, da je njeno edino rešilno zdravilo — spojitev z Nemčijo. Te priklopitve Avstrije k Nemčiji se najbolj boje Francozi, katerih strah in trepet je razširjenje mej Nemčije.

Avstriji se obeta pomoč glede prehrane in kredita, a doslej se še ni storilo nič, in avstrijski državni banknik je v prehranjevalnem in finančnem oziru v zadnjih izdihljajih.

Pri pogledu na smrtno posteljo N. Avstrije je tudi naša dolžnost, da mi Jugoslovani kot njeni sosedje zavzamemo stališče napram Avstriji in njeni edino rešilni želji po priklopi k matki Nemčiji.

Spojitev Avstrije z Nemčijo je nam Jugoslovonom in osebno še nam Slovence v dosedaj še nepregledni prid v političnem in gospodarskem oziru.

Kakor hitro se udeležiti združitve Avstrije z Nemčijo, preneha za nas obveznost senžermenske pogodbe, nam mora pripasti potem Koroško, zahteva pa tudi moramo v tem slučaju za nas v vojaškem oziru ugodnejšo razmejitev na severu. Predvsem nižino pod Radlom, Lučane, Spilje in Radgono z železnico vred.

Veliko večjega pomena nego politični dobrobit spojitve Avstrije z Nemčijo za nas pa je gospodarski.

Vsak kmet ima rajši za sosedo kakega delovnega, imovitega in bistroumnega posestnika, nego kakega nedelavnega berača, ki vedno prosjači mloščine, in za vse podarjene mu milodare pa nima sosed od njega pričakovati nikake protiusluge ter hvaležnosti.

N. Avstrija je za nas kot samostojna republika vedno gladni berač, od katerega nimamo prav nobenega haska. Kakor hitro pa bo ta avstrijski berač spojen z Nemčijo, dobimo sosedo, kateri bo od nas rabil od probilice naše prehrane, katero bo lahko dobro plačal v dobri valuti, pa nam tudi za prodajo vsakdanjega kruha rad na uslugo s prodajo vseh mogočih industrijskih izdelkov, kateri nam kmetom v Jugoslaviji tako zelo primanjkujejo in ki jih je edino dobili iz Nemčije.

Kaj nam pomaga obilica avstrijskih tovarn, ki pa so vse brez premoga, brez sirovin in delavstvo v vednih štrajkih vsled ničvrednega avstrijskega denarja in vsled pomanjkanja prehrane.

Kakor hitro pa bodo Avstriji pod nemško roko, jih bo ta navadila dela, založila njihove tovarne s premogom in sirovinami, mi pa s prehrano in naš nemški sosed nam bo lahko na vedno uslugo glede nam prepotrebne industrije.

Spojitev Avstrije z Nemčijo je gotovo dejstvo, dasi ga skušajo ententlarji z raznimi posojili zavleči za nekaj časa iz strahu pred premočno Nemčijo; nam Jugoslovonom pa sta združena Avstrija in Nemčija v političnem in gospodarskem oziru v prid.

Sicer z Avstrijo povečani Nemčiji nikakor ne bo za zaupati v vsakem oziru od naše strani, a nam bo Nemčija mogočen, delaven in bogat v industrijo založeni sosed, ki nam bo rad na uslugo, ako ga bomo od naše preobilice prehranjevali.

Dokler bo pa obstojala v prehranjevalnem in finančnem oziru smrtno bolna Avstrija, nam ni misliti na kak dobičkanosni izvoz našega živeža, živine in vina.

Jugoslovanski kmet spojitev Avstrije z Nemčijo lahko pozdravlja!

da sem se tudi jaz udeležil takega protestnega shoda, a nisem slišal ne ene besede hujskanja ali zabavljanja. Govorilo se je stvarno. Kmeti zvezi in njenim voditeljem pa smo vinogradniki iz srca hvaležni, da nas je pravočasno opozorila na pretečo nevarnost. Ne zmenimo se za liberalne in samostojne kričarje. Vinogradniki zbirajte se po vseh vinorodnih krajih in protestirajte proti uvozu tuje vina. Pisane proteste pa pošiljajte tajništvo Kmetijske zveze v Maribor.

Prijateljski pozdrav!

—ič.

Politični ogled.

JUGOSLAVIJA. Poslanci v Beogradu so se zadnje dni prerekali glede sprememba poslovnika in osebno pa prisega. Razven vladnih radikalov in demokratov so bile vse druge stranke za spremembo poslovnika in prisega. Končno pa je podlegla opozicija vladni večini in poslovnik je bil sprejet z malenkostnimi spremembami. Po sprejetju poslovnika so prisegli komunisti in tudi naš Jugoslovanski klub, ker sicer ne bi bili dobili zastopstva v ustavnem odboru. Sedaj so v konstituenti zbrane vse stranke in so prisegli vsi poslanci razven radičevih, katerih še ni v Beograd. — Mnogo preprija se bilo v Beogradu radi volitev v ustavni odbor, ki je sedaj izvoljen in je v njem: radikalov 11, demokratov 11, Jugoslovanski klub 3, Narodni klub 1, komunisti 8, zemljoradniki 4, socijalisti 1, republikanci 1, muslimani 3. Ta ustavotvorni odbor bo sedaj deloval in med delom ustavotvornega odbora bo odgojena konstituenta in bodo seje le tedaj, kadar se bo nabralo dovolj interpelacij.

ITALIJA. Italijanska vlada bi zopet rada dvignila cene prehrani. Temu namenu vlade so se uprli socijalisti in sedaj bo najbrž razpuščen sedanji italijanski parlament ter razpisane za jesen nove volitve. — Po celi Italiji so na dnevnem redu po se vernih delih države štrajki, nemiri, požigi, poboji in pretepi med prenapetimi pristaši vlade in socijalisti. — D'Annunzio, ki je nekaj časa bival v Benetkah, se je preselil v svojo vilo v Garda jezeru, kjer biva v spremstvu 21 svojih najboljših prijateljev.

V PARIZU na Francoskem je zborovala zadnje dni konferenca zaveznikov, ki se je pečala z razorožitvijo Nemčije in koliko odškodnine bodo plačali Nemci in kako pomoči Avstriji, da ne bo poginila gladu in ničvrednega denarja. Nemčija se mora glede razorožitve podvreči mirovni po-

godbi, sicer bodo nastopili zavezniški napram njej z novimi nasilnostmi. Odškodnine za popravilo po Nemcih povzročene škode bo plačala Nemčija 25 milijard mark. Nemci se seve sedaj protivijo priznati in izpolniti zahteve te pariške konference. Glede Avstrije so sklenili zavezniški, da se senžermenska pogodba ne bo spremenila, za nabavo prehrane pa so dovolili Avstriji 13 milijonov dolarjev, kar pa ne bo za dolgo. V letih 1919-20 je porabila Avstrija 48 milijonov dolarjev.

Iz Koroške.

V ZORNA ZUPNIJA je gotovo župnija Kotlje pri Guštanju na Koroškem. Tamošnja krajevna organizacija Kmetijske zveze ima redne seje, na katerih se razpravlja o vseh važnih tekočih zadevah. Ob nedeljah sprejema član odbora razne prošnje, pritožbe in želje prebivalstva. Vse te vloge pošlje potem tajništvu KZ v Maribor. Tako imajo ljudje v domačem kraju svojo brezplačno posredovalnico za vse važnejše zadeve. Priporočamo, da napravijo tako tudi vsi drugi krajevni odbori. Dobiti je treba blizu cerkve sobo, kjer bi ob nedeljah član odbora KZ uradoval. Ustanovitve take posredovalnice se naj razglasi po župniji.

NEMSKA NASILSTVA na Koroškem. Dan za dnevom prihajajo iz Koroške vesti o nemških nasilstvih, katerim so izpostavljeni naši slovenski rojaki. Pretepi, poboji, tatvine itd. so v nekdajni glasovalni coni A na dnevnem redu, ubogi Slovenci pa morajo vse to mirno prenašati in se nimajo kje pritožiti. Oblasti dajejo članom zloglasnega „Heimatsdienst“ potuho, in to kjerkoli se le da. Slovenci je na Koroškem brezpravna uboga para, ki ima velike dolžnosti do svoje „nove domovine“, a nima niti tistih ubornih pravic, katere mu gre do božji in človeški postavi. „Heimatsdienst“ to je društvo strupenih nemčurjev, ovačuje Slovence, nastavlja v slovenskih občinah nemčurske gerente, vrši revizije, odstavlja slovenske duhovnike itd. Slovenci pa morajo gledati s krvavečim srcem, kako jim tepajo Nemci pravice. Naša deželna vlada se je po dolgem premišljevanju odločila, stopiti našim Nemcem in nemškutarjem vsaj nekoliko na prsto. Sklenilo se je, da so do preklica prepovedane vse nemške prireditve v Sloveniji. V Mariboru so nameravali prirediti Nemci svoj planinski ples, ki se pa vsled te odredbe ne bo vršil. Navzlic prepovedi so še tako drzni, da so vložili pri deželni vladi tozadevni rekurz, ki ga je vlada odbila. Upaj-

Še protestirati ne bi smeli!

Vsi listi, ki jih vzdržujejo verižniki in izvozniki (to so ljudje, katerim demokrati ministri dajejo izvoznice za izvoz raznega blaga), so zagnali zadnji teden silen krik radi protestnih shodov, ki jih je priredila Kmetijska zveza proti uvozu italijanskega vina. Med te liste štejemo: „Tabor“ v Mariboru, „Kmetijski list“, „Jutro“, „Nova doba“, „Slov. Narod“ itd. v Ljubljani. Vsi ti listi so zakričali, češ: Zakaj dopusti naša vla-

da Kmetijska zveza take shode. Lažejo, da se je na teh shodih hujskalo proti drugim strankam. S tem načinom pisave so se liberalci in samostojneži do gola kože razkrinkali. Slovenski kmet in vinogradnik še torej brez dovoljenja kakega domišljavega profesorja Voglarja ali barantača Mermolje ne bi smel protestirati proti krivicam in se zavarovati proti grozečemu uvozu italijanskega vina. To so lepi tiči ti liberalci in samostojneži! Povdarjam,

Hajduk Veljko Petrovič.

(Dalje.)

Torej mu dajo zastavo in odprto pismo, kjer ga imenujejo za bulubašo in dajo dovoljenje, da zamore vsak begunec ali izseljenec iz onega kraja, kdor hoče, slobodno žnjim, in dajo mu še nekaj sto grošev denarja in nekoliko streliva. Sedaj zbere Veljko s pomočjo te zastave in pisma okrog sebe kakšnih 100 vsakovrstnih beguncev in bečarov iz onega kraja, pa udari ž njimi naravnost čez Krivi vir in pride v selo Podgorec, kjer prične oblegati nekega bega v njegovi kuli.* Res, da pri begu** ni bilo več kot 10 do 15 duš, toda kula je bila trdna in zato mu podnevi niso mogli napraviti ničesar; ko se pa zmračilo, najde naš Veljko v vasi nekaj sodov in kadi, pa jih napolni s slamo in senom, potem pa zavali pod kulo in zažge in tako zažge celo kulo. Ko prične goriti kula, se uda beg. Tu najde Veljko pri

Legu v vasi 800 zlatih cekinov in še pri dveh trgovcih, ki sta šla po goveji kupčiji in sta tu ostala, dve polni vrečici belega denarja. Poleg tega še vzame Turkom vse orožje, obleko pa, kar so imeli Turki najboljše, zamenjajo (Veljko in beg, a njegovi momki in ostali Turki) za svojo slabšo. Tako vzame Veljko za-se tudi begovega konja, a svojega pusti njemu, pa ga na drugi dan z vsemi Turki lepo spravi v Turčijo. Potem zbere Veljko vse svoje momke v parado, pa jim torbico denarja lepo razdeli vsem enako, in tako jim razdeli tudi orožje begovih vajakov. Kar so pa vzeli od bega in od onih trgovcev nekaj parov lepih pištol in nožev, izbere za sebe, kar je bilo najbolje, ostalo pa razdeli med svoje najznatnejše momke, rekoč enemu: „Na, ti si moj bimbaš†, a drugemu: „Ti si moj bulubaša“, tretjemu: „Ti si moj barjaktar“†† itd. Potem zapečati ono drugo torbo in jo po svojem bimbašu pošlje državnemu sve-

tu ter piše, kako mu je Bog dal in je pridobil in od svojega dobitka pošilja po svojem bimbašu del za narodno blagajno. Ko je bimbaša te novce s pismom odnesel in oddal državnemu svetu, niso svetniki znali, ali bi se preje čudili, kako dobi Veljko tako naenkrat tako veliko svoto in jo njim pošilja, ali pa, od kod ima bimbašo, če je pa sam samo bulubaša! Slednjič pozovejo bimbašo notri in ga vprašajo:

„Kdo si ti?“

„Jaz sem bimbaša gospodarja Veljka.“

„Ako si ti bimbaša, kaj je pa potem Veljko?“

„On je, odgovori, gospodar.“

A on odgovori:

Ako bi bili gospodar in bimbaša kaj iskali od državnega sveta, zamoglo bi biti več razgovora, toda ker pa sta samo prinašala, je državni svet diagovalno sprejel torbo denarja in se zahvalil bimbašu in gospodarju.

Ko zvedo drugi subaši in begi po Črni Reki, kaj se je zgodilo z begom v Podgorec, zbeže takoj vsi v Vidin,

in v ostala mesta in gradove po deželi, a Črno Reko prepuste Veljku. A on ne pozove, kakor je bila navada, celega naroda na vojsko, ampak zbere še nekaj bečarov in dobrovoljcev, a narodu reče, naj gre vsak po svojem poslu, a on jih hoče braniti pred Turkom, samo da mu donesajo hrane. Nato se nastani v nekem selu, da dočaka konca zime, kajti bilo je še zgodaj in je padel sneg. Ko zvedo med om Turki, kaj se godi po Črni Reki in razvidijo, da Veljko nima velike vojske, se dvigne iz Vidina nekaj sto Turkov in gre do njega. Ko pridejo na poslednje prenočišče in mislijo nanj udariti drugega dne, zbora vse svoje momke, pa jim reče:

„Bratje, mi ne moremo Turka tukaj pričakovati, ker jih je mnogo več kakor nas. Pojdimo torej v božjem imenu ter udarimo ponóhi nanje, pa ako Bog da, da jih presenetimo in razbijemo, dobro; ako jim pa ne bomo mogli narediti ničesar, imamo noč nad glavo, pa na planino.“

(Dalje prihód.)

Pridobivajte naročnike!

* Kula — utrjena hiša, majhen gradič.

** Beg — turški veleposestnik.

† Bimbaša — turška vojaška šarža, ki bi odgovarjala našemu stolniku.

†† Barjaktar — zastavonoša.

mo, da bo načelo „zob za zob“ spame-
novalo tukajšnje in Nemce onstran
meje. Odločne korake vlade pa poz-
dravljamo, ker smo prepričani, da se
bo položaj Slovencev na Koroškem na
ta način vsaj deloma omilil.

t USODA koroških slovenskih de-
lavcev. Ravnatelj kovinarske tovarne
v Borovljah je preteklo soboto pokli-
cal k sebi 15 slovenskih delavcev, ki
so bili člani Jugoslovanske strokovne
zveze ter jim naznanil, da jih mora
odpustiti iz službe, ker to zahtevajo
vsi ostali delavci. Kot vzrok odpusta
je navedel, češ, da so ti delavci hujs-
kali proti Avstriji. Ta pretveza pa
ne odgovarja resnici, ker so se odpu-
šteni delavci obnašali v vsakem oziru
mirno in dostojno. Ali ni dolžnost na-
še vlade, da napravi konec nemški
strahovladi na Koroškem napram mir-
nim Slovincem?

Tedenske novice.

t 60LETNICO je slavil dne 29. m.
č. g. nadžupnik od Sv. Križa pri
Slatini. Ogromna udeležba ljudstva,
ki je prisostvovala slavi, je dokaz,
kako priljubljen je č. g. jubilar v svoji
tari in daleč naokrog. Ker je 60letni
slavljenec svoj čas več let urejeval
„Slovenskega Gospodarja“, se tudi u-
redništvo našega lista spominja ob tej
slovesni priliki č. g. nadžupnika in
mu želi čilost telesa in živahnost duše
v zlati in biserni dobi človeškega živ-
ljenja.

t PREMESCENA STA č. g. kap-
lan: Miloš Turk od Sv. Petra pod Sv.
gorami v Šmarje in Ivan Krušič iz
Zreč k Sv. Petru pod Sv. gorami.

t SLOVESNI SPREJEM novega
g. župnika v Čadramu. Zelo slovesno
so sprejeli farani lepe čadramske fa-
re v nedeljo, dne 30. januarja t. l.,
svojega novega g. župnika Fr. Hoh-
njeca. Kar trije slavoloki so ga poz-
dravljali. Prvi na farni meji, drugi v
Opločnici, kjer je bil tudi sprejem, in
tretji pri cerkvi. Pozdravile so ga ra-
zne korporacije in društva: V imenu
župnije č. g. provizor Rančigaj, obe
občini (A. in A. Leskovar), Dekliška
Marijina družba, z zastavo (Mar. Leš-
nik), gasilno društvo (tovariš P. telin-
šek). Pri sprejemu so nastopili tudi v
prvi tukajšnji Orli z naraščanjem in
konjenici, ki je šla novemu gospodu
župniku do prvega slavoloka naspro-
ti. Po oficijelnem sprejemu so bile slo-
vesne litanije ob ogromni udeležbi na-
šega ljudstva. Novemu g. župniku že-
lamo obilo blagoslova božjega v nje-
govi težki službi.

t NESREČNA MEJA NA SEVE-
RU. Gospodje, katere je beograjska
vlada imenovala v komisijo, da se u-
redi državna meja med Jugoslavijo in
Nemško Avstrijo, so napravili obliko
državne meje tako, da se temu smeji
vsak otrok. Reklo se je, da bo komi-
sija mejo izravnila, a sedaj jo je še
čudno, nepojmljivo zveržila. Meja
skače semintje, kakor so Nemci želeli.
Nemcem iz Grada, Lipnice, Strassa,
itd., ki imajo v mariborskem okraju
tik meje svoja posestva, se je ugodila
vsaka njih želja. Mejo, ki ni meja
med dvema zeljnikoma, ampak med
dvema državama, so merili nekako
tako, kakor meri vinjeni človek cesto,
po kateri koraka. Samo na ljubo Nem-
cem Štittu, Schweiglerju, Wagnerju,
Schundtnerju, Barti, Baumannu itd.
so žrtvovali na črti St. Jurij—St. Ilj
veliko števil Slovencev in občinah
Pesnica, Vrhovce, Špičnik, Slatina,
Svečina, Plavč in St. Ilj. Ne enega
slovenskega posestva onstran bivše u-
pravne črte niso mogli rešiti naši za-
stopniki v komisiji. Nemci pa so dose-
gli, da pride vsak pašnik, vsak goz-
dič ali vinogradna parcela, last Nem-
cev na jugoslovanski strani k Nemški
Avstriji. Državna meja nima prav no-
bene oblike. Vzeli so nam tudi vse va-
žnejše višine na razvodju. Nemec la-
hko pride tako v nekaj urah v Mari-
bor. Naši ljudje, ki so vrženi v žrelo
nemškemu volku, jokajo, prosijo, a
nič ne izda. Naj zapiše zgodovina i-
mena mož, ki so določevali to mejo, —
tako kakor si zaslužijo. Čudimo se le,
ker slovenski listi to zadevo zamoči-
lo, kot da ni vredno, da se o njej pi-
še.

t NEMŠKA DRŽNOST. Kakor tu
čoznavamo, je razmejitvena komisija
na odločni pritisk jugoslovanske dele-
gacije pričela v odseku Mure med

Čmurekom in Radgono s ponovnim
tehničnim delom. To delo komisije, ki
ga je morala vršiti tudi onstran Mu-
re, je pa preprečila, oziroma hotela
preprečiti tolpa, sestojeca iz 30 folk-
verovcev, ki so izjavili, da nima ko-
misija onstran Mure ničesar iskati.
Bilo bi umestno, ako bi se naša vla-
da vendar že enkrat zganila in nasto-
pila proti nesramnostim Avstrijcem, ki
svojijo pred polomom, a kljub temu še
niso opustili svojih vsenemških načr-
tov. Postopanje folkverovcev je na-
pravilo na člane medzavezniške ko-
misije gotovo prav čuden vtis.

t MARNBERZANI še vedno upa-
jo. Nemškutarski Marnberžani še ve-
dno upajo in želijo priti pod Avstrijo
— toda avstrijskega denarja se pa
branijo z vsemi štirimi. Kje je tu do-
slednost!

t LIBERALCI so začeli hujskati
na odstop od katoliške vere. Vsa libe-
ralna glasila, osobito pa celjska „No-
va doba“, so zagnala v novejšem ča-
su krik: Proč od Rima, pristopajte k
srbskemu pravoslavlju! Pred volitva-
mi so se vsi ti liberalni brezverci
prali in skrivali, češ: Saj nismo proti
katoliški veri, ampak proti politikujo-
či duhovščini. Komaj pa imamo volit-
ve za hrbtom, so začeli ti pred volit-
vami hinavsko pobeljeni liberalni gro-
bovi z odločno in očitim smradom hujs-
kanje proti katoliški veri in agitira-
jo za vstop v pravoslavlje. Pred volit-
vami so begali liberalci in samostojni
volilci: Dr. Korošec Vas je prodal
Šrbom, sedaj pa nas hoče liberalna
brezvernost prodati Šrbom v verskem
oziru. Vemo pa, da s hujskarijo proti
naši veri liberalci pri našem ljudstvu
ne bodo nič opravili, ampak se še bolj
osovražili.

t VSEM Kmetjskim zveзам celjske-
ga okrožja. Zadnji teden smo razpo-
siali vsem krajevnim odborom Kmet-
ske zveze celjskega okrožja nabiralne
pole Kmetске zveze in obenem vpra-
šalne pole Slov. krščansko socialne
zveze glede izobraževalnih društev.
Prosimo, da odborniki Kmetjskih zvez
začnejo takoj nabirati člane (članari-
na na leto 4 krone) in nam določijo
kmalu seznam nabranih članov. Vpra-
šalne pole glede izobraževalnih in
mladinskih društev pa naj takoj in to-
čno izpolnijo in pošljejo na podpis: a-
no: Tajništvo Slovenske ljudske stran-
ke v Celju, hotel Beli Vol.

t KMETSKES ZVEZE celjskega o-
krožja prosimo, da vprašalne pole, ki
smo jih poslali za mesec januar, ta-
koj izpolnijo in vrnejo. Nekateri kra-
jevni odbori so takoj sklicali sejo
Kmetске zveze za mesec januar, se
pogovorili o poslanih vprašanjih ter
vprašalne pole tudi hitro vrnili. —
Tajništvo Slov. ljudske stranke v
Celju, hotel Beli vol.

t JADRANSKI DAN pri Smarje-
ti ob Pesnici. Tukajšnji učenci prire-
dijo v nedeljo dne 6. februarja po-
poldne ob pol 3. uri v šoli slavnost
„Jadranski dan“. Ker je čisti dobiček
namenjen za uboge učence in deloma
za Jugoslovansko Matco, vabijo k o-
bilni udeležbi prireditelji.

t CENITEV uradne komisije. V
dneh od 12. do 14. januarja je vršila
uradna komisija svoje delo v občinah
Dol in Sv. Krištof zaradi zgra-
dbe elektrovođa iz Hrastnika v Hudo-
jamo. Prizadehim posestnikom se je
škoda cenila naravnost sramotno niz-
ko, na primer: od Jamborja na trav-
niku 10 kron, za katero svoto danes
ne dobiš niti zavojčka vžigalca. Neza-
dovoljnim se je gozilo, da bodo v slu-
čaju pritožbe plačevali ogromne stroš-
ke, ter se jih je s tem mnoge prisililo
da so podpisali škandalozne pogodbe.
Čudimo se temu postopanju; je li že
bakšiš prodril do naših uradov? O-
škodovani posestniki smo se obrnili za
pomoč na Kmetsko zvezo, in upamo,
da še ni vsega konec. Kateri oškodov-
vani posestniki se hoče še pridru-
žiti, naj se oglasi na Dolu v prostorih
Kmetске zveze (Zadruga).

t RAZPUST okrajnega zastopa
na Vranskem. Poverjenstvo za notra-
nje zadeve je razpustilo okrajni za-
stop na Vranskem. Za vladnega ko-
misarja okrajnega zastopa je imeno-
van posestnik in mlinar na Gomilskem
Martin Orožim, za njegovega namest-
nika pa Ivan Remle, posestnik v Le-
tušu.

t NA LJUBNEM se je zgodil do-
godek, ki v jasni luči osvetljuje soci-
jalno demokratsko sovraštvo do svete

vere in zakramentov. Na omenjeni
dan je šel duhovnik po trgu Ljubno
z Najsvetejšim previdec bolnika. Ka-
kor je že v navadi, so ljudje, koder
je šel duhovnik, klečali. Kar pridrvi
nasproti duhovniku iz bližnje gostilne
neki rdečkar, in se vsem ljudem ro-
ga, da poklekujajo pred Bogom, češ
vse to nič ni, in da on, rdečkar, vse-
ga tega nič ne verjame. In to si upa
brezbožnež trditi ne samo pred odras-
limi, ampak bili so prisotni tudi otro-
ci. Upamo, da bo ta rdečkar za to po-
hujšanje dobil zaslužen plačilo pri
sodnji.

t TATVINA na železnici Usluž-
benec južne železnice Janez Gorjanc
v Spilju je v noči na 27. januarja o-
ropal železniško blagajno na postaji v
Spilju ter odnesel 47.000 kron. Zasa-
dili so ga v trenutku, ko je namera-
val poskrbiti ukradeni denar. Izročili
so ga graškemu kazenskem sodišču.

t MLADENICI — rekruti, rojeni
leta 1900 so poklicani v vojake za so-
boto 12. februarja ob 8. uri jutraj.

t KROVOLOČNA ŽENA. Na Jelo-
vcu pri Makolah je tamošnja posest-
nica Antonija Mesarič najela nekega
izpridenega Jakoba Lepela, da je z
batom ubil njenega moža. Po izvrše-
nem umoru sta se podala ubijalca v
klet, da z alkoholom zamušita očitke
vesti. Oba ubijalca sta že pod klju-
čem.

t LJUBICO USTRELIL in sam
se umoril je v Zagrebu krojaški po-
močnik Ivan Vimpolšek, ki je ustrelil
svojo ljubo na pokopališču, sam pa je
šel pod vlak, ki ga je povozil na smrt.

t KRVAVA SVATBA. V Prviču
pri Sibeniku se je vršila te dni v ne-
ki priprosti hiši vesela kmetska oh-
cet, Kmetje so razobesili pri tej prili-
ki iz hiše našo trobojnico. Italijanski
karabinerji so hoteli odstraniti zasta-
vo nasilnim potom. Prišlo je pri tej
prilici do opasnega pretepa, v kate-
rem sta jo smrtno izkupil dva kmeta
in eden karabinerjev, ranjenec pa je
14.

t PRSTAN običal v goltancu.
Kljub policijski prepovedi se je te dni
vrnila na Dunaj neka zloglasna žen-
ska. Ko jo je policija prišla in jo ho-
tela odvesti v policijski zapor, je na
vse mogoče načine skušala izvršiti sa-
momor. Hotela se je iztrgati iz rok po-
licistov in se vreči pred tramvajski
voz, a policija ji je namero pravoča-
sno zabranila. Grizla je kakor blazna
okrog sebe, tako, da policaji ni dru-
zega preostajalo, negoda jo zveže. To-
da porabila je trenutek, vtaknila v u-
sta prst svoje roke, na katerem je i-
mela prstan. Prstan je požrla. Toda
običal ji je v goltancu in bi se bila
zadušila, ako bi ji policijski zdravnik
ne bil z žepnim nožem takoj prerezal
goltanec ter iz njega izvlekel prstan.
Ko so ji obvezali rano, so jo spravili
v opazovalnico.

t USTKELJENA NEZNANCA. V
Zagrebu je ustrelila pred par dnevi
vojaška straža na Strojarski cesti dva
neznana seljaka, ki se nista hotela u-
slaviti, ko jih je straža pozvala, nar-
več sta se spustila v beg. Oba u-
zanca sta mrtva.

t PIJAN SIN zbolel očeta. V va-
si Pudob pri Starem trgu na Kranj-
skem je v pijanosti in v prepiru zabo-
del Franc Baraga svojega lastnega
očeta posestnika Janeza Baraga, ki je
v groznih bolečinah izdihnil. Izprije-
nega sina so pa orožniki gnali v za-
por. Grozovite posledice alkohola!

t LISJAK IN PURAN. Pri Leš-
nikovih nekje blizu Drave so imeli
pripravljenega za pustnenedeljo debe-
lega in teškega purana. Strice Nace-
tu so se že naprej cedile sline po sla-
stni pečenki, ki jo bodo smukali na
pustno nedeljo. Strice so obračali, a
lisljak, ki je kraljeval v bližnji šumi,
je nameraval obrniti — purana v prid
svoje družine. Obiskal je preteklo so-
boto družbo Lešnikove kuretnine in je
povabil purana-debeluharja seboj. Ti-
ral ga je počasi proti svojemu dvor-
cu. Ni ga zaklal, ker mu je bil prete-
žak, ampak ga prigajal k hitrejšemu
korakanju s svojim košastim repom.
Gospod lisljaček je srečno pritril pu-
rana do gozda, kjer pa ga je zapazi-
lo bistro oko lovea Ivana Jazbec. Z
enim edinim strelom je uranil življe-
nje. Tako bodo strice Nace vendar u-
živali na pustno nedeljo pečenko ma-
stnega purana.

t NOVE VOLITVE na Hrvats-
kem? Dr. Ribar, predsednik konstitu-

ante, je v nekem govoru z dopisnikom
„Jutranjega Lista“ izjavil, da bo po-
zval v prihodnjih dneh poslanec Ra-
dičeve stranke, da predložijo svoje po-
verilnice, o katerih usodi bo odloče-
vala konstituenta. Konstituenta bo
Radičeve mandate gotovo razveljavila.
Upati je z gotovostjo, da bo vlada
razpisala na Hrvatskem za 50 man-
datov nove volitve.

t KATOLISKA KATEDRALA v
Beogradu. Za zgradbo katoliške kate-
drala v Beogradu je sv. Oče daroval
kot svoj prvi prispevek 100.000 lir.
Njegovemu vzgledu je sledil takoj ju-
naški belgijski kardinal Mercier z
zneskom 1000 frankov. Ker se že vrše
predpriprave za zgradbo, je upati, da
dobi Beograd v doglednem času kato-
liško katedralo.

t ODPRAVA CERKVENIH PRA-
ZNIKOV na Češkem. V češkem par-
mentu so sprejeli predlog, s katerim
bi se odpravili cerkveni prazniki, in
naj bi se njih praznovanje prepustilo
svobodni volji posameznih državja-
nov.

t KOLIKA IZGUBA delavnega
časa za državo so štali? V Londonu
so preračunali, koliko delavcev je
štrajkalo v posameznih državah v pr-
vi polovici leta 1920 in koliko delav-
nega časa se je ubilo potom stavk: v
Nemčiji je staval 1.866.358, a izgu-
bljenih delavnih dni 16.201.660. V Ita-
liji je štrajkalo 1.781.230, a izgublje-
nih delavnih dni 21.650.200. V Fran-
ciji je štrajkalo 1.136.670, a izgublje-
nih delavnih dni 6.927.900. V Ameriki
je štrajkalo 958.700, izgubljenih delav-
nih dni je 11.287.400 V Belgiji je sta-
vkalo 176.940, izgubljenih dni je bilo
2.096.440. V Avstriji je pa štrajkalo
97.540, izgubljenih dni 902.00. Ako se
zapravi toliko časa z brezdelnim stav-
kanjem, se nam ni čuditi, da je vse ta-
ko drago in da nam še danes primanj-
kuje najpotrebnejšega. Brezplodni ta-
ki štrajki so poguba za državo in za
narod.

t POLETNI CAS v Franciji.
Francoska vlada je določila, da uve-
de za Francijo poletni čas že s 15.
marcem in se bo končal 25. oktobra.
Umevno je, da se bodo tudi druge ev-
ropske države ravnale po vzgledu
Francije in uvedle poletni čas. Ne-
razumljivo je, čemu neki koristi to pre-
mikanje kazalcev na urah ki dela sa-
mo neprilike in sitnosti zlasti kmetske
mu prebivalstvu!

t ČUDNI POJAVI. V zadnji dobi
se opaža po velikih italijanskih meš-
tah, da lažijo posamezniki od trgovca
do trgovca, kjer kupujejo za gotov de-
nar velike množine sivega sukna, če-
jev in drugih potrebščin za vojsko.
Italijanski listi so mnenja, da je vse
to isti pojav, kot leta 1915 pred napo-
vedjo vojske. Nekateri listi mislijo, da
kupujejo to blago za boljševiško ofen-
zivo v spomladi; drugi pa povdarja-
jo, da je blago namenjeno za Rumu-
nijo.

t S CIM BEGAJO IN PLASIJO
brezvestni Italijani Goričane? Gorško
mesto je bilo v strahu in trepetu vsled
silnega razstrelnega poka 27. m. m.
Stekla na oknih so popokala, hiše so
se zmačale, prebivalstva se je polastil
nepopisen strah, osobito več žensk se
je onesvestilo pri buki strašne eks-
plozije. Nikdo dalje časa ni znal, kaj
da je povzročilo pok in strah. Še le
čez nekaj časa je došla v Gorico vest,
da so neki lopovi med Panovcem ter
Rafutom pognali v zrak kar celi kup
bomb. Iz tega slučaja je razvidno, ka-
ko skrbijo Italijani za varnostno sla-
žbo.

t KAKO SE VRSE POROKE V
RUSIJI? Zalosten vzgled boljševiške
in brezverske zablode nam daje Ru-
sija. Prvotno so boljševiki namerava-
li odstraniti vse ovire in omejitve pri
sklepanju zakonov. Nameravali so ka-
kor vse drugo komunistirati tudi ženo-
to je, ženska bi naj postala skupna
last. Toda to ni šlo in uvedli so civil-
ni zakon. Sedaj se v boljševiški Ru-
siji sklene zakon pred civilnim ura-
dom. Zenin in nevesta gresta enosta-
vno skupaj na urad, ondaj ju vpišejo v
knjigo, roke položita kot znak pri-se-
ga na rdečo zastavo in poroka je konča-
na. Zeni je dano na prosto ali si o-
hrani svoje prvotno ime, ali pa sprej-
me možovo ime. Nevesti da država
potrebno perilo. In ravno to je bil po-
vod, da so se nekatere ženske vsak
mesec poročile z drugim moškim, le

da dobe mnogo obleke in perila. Boljševiki so pa končno bili prisiljeni, da so omejili prebogostno sklepanje zakonov enih in istih oseb. Komunizem zahteva, bodi vsa vzgoja otrok v državnih rokah. Sicer so po nekaterih večjih mestih uvedli državna vzgojevališča za otroke, katere bodo pa morali polagoma spremeniti v državne poljševalnice, kajti v teh državnih vzgojevališčih ni najti nobenega sledu prave otroške vzgoje. Vsaka verska vzgoja otrok je izključena in strogo prepovedana. Brezverska vzgoja mladine naletava v Rusiji na vedno hujši odpor, zlasti od strani duhovščine, ki si je kljub preganjanju znala ohraniti znaten vpliv med preprostim ljudstvom. Vsa znamenja kažejo, da bo prišlo v Rusiji do splošnega odpora širokih ljudskih mas. Ta odpor pa bo brezdvomno strmoglavil ves današnji nevzdržljiv družabni red v boljševiški Rusiji.

KRVAVE ŠTEVILKE. Ruski boljševik Crevyčajka, ki je član boljševiške preiskovalne komisije, je pred dnevi podal o delovanju te komisije v 20 ruskih pokrajinah v dobi od leta 1918 en 1919 sledeče podatke: V dobi od leta 1918 do 1919 je bilo v 20 ruskih pokrajinah udušenih 344 uporov, razkritih 412 protirevolucionarnih organizacij, usmrčenih je bilo 8359 oseb, v zapore vrženih 34.344 oseb, 13.111 oseb je pa bilo zaprtih kot talci. Te krvave in grozne številke nam pravijo, kako daleč bi prišlo tudi pri nas, ako bi se spolnile sanje in želje boljševiških fanatikov.

SLOVENSKO SOLSTVO v Ameriki. Ker je v nekaterih krajih v Ameriki število slovenskih rodbin zelo naraslo, so si ameriški Slovenci začeli ustanavljati lastne šole s slovenskim učnim jezikom. Ze pred leti so otvorili v Clevelandu veliko šolsko poslopje, na katerem poučuje enajst učiteljev in učiteljic. Na tej šoli je bilo v lanskem letu vpisanih čez 1000 slovenskih otrok.

PREDSEDNIK HARDING za močno mornarico. Novi predsednik ameriške republike Harding je objavil v listu „Our Nawy“ pismo, v katerem naglašajo, da si mora ustvariti Amerika z močno mornarico mogočen zid, ki jo bo branil pred vsakim napadalnim poizkusom, ker se je v prošli vojski pokazalo, da so zmagali zavezniki s pomočjo močne mornarice.

ZA SKLAD Kmetijske zveze. Na gostiji Belšak-Horvat pri Sv. Marku ob Ptujju je nabral g. župnik Hlastec za sklad Kmetijske zveze 103 K. Darovalcem iskrena hvala! — Na svatbi Meznarič-Ozmeč v Sv. Miklavžu pri Ormožu je zbral g. kaplan Guček lepo svoto 160 K za Kmetijsko zvezo. Zaveli posnemovalci!

Gospodarstvo.

20 DINARSKI BANKOVCI. Ti greklicani 20 dinarski bankovci delajo našemu ljudstvu razumljivo in utemeljeno razburjenje. Ljudje iz dežele oblegajo mariborsko podružnico Narodne banke in čakajo s težkim srcem na izmenjavo teh bankovcev. Ljubljanski listi poročajo, da kroži pri nas le malo število ponarejenih bankovcev. Med 1000 bankovci so našli le enega, ki je bil ponarejen. Bankovce bodo zamenjavali še ves mesec februar pri podružnici Narodne banke v Mariboru Kregarjeva ulica. Dobro bi bilo, ako bi se poverilo zamenjavanju teh bankovcev tudi drugim bankam in denarnim zavodom po deželi. Pot v Maribor ali v Ljubljano je v današnjih razmerah — pač zelo draga.

VREDNOST DENARJA. 100 nemških mark stane 235 jugoslovenskih kron. Za 100 laških lir plačaš 410 naših kron, ameriški dolar je v vrednosti zopet padel in stane sedaj 139 naših kron in za 100 avstrijskih kron plačaš 24 naših kron.

DVA VAGONA novih bankovcev. V Beograd je iz Pariza došlo dva vagona novih bankovcev, katere bodo zamenjali za 40kronske bankovce, ki pridejo iz prometa.

VOJNO POSOJILO. V Sloveniji je bilo podpisano avstrijskega vojnega posojila v nominalni vrednosti: 529 milijonov K. Pričakovalo se je le 400 mil.

OZIMINE so splošno dobro prejemile. Poročila iz južnih krajev pra-

vijo, da kažejo v južnih krajih vse vrste žita zelo lepo.

SPLOSNO padanje svetovnih cen. Ne le v Ameriki, Angliji, Franciji in Italiji, ampak tudi v Nemčiji je opaziti splošno padanje cen vseh predmetov. Tako n. pr. stane danes v Nemčiji funt riža 2,25—2,75 mark, pred tedni je stal 2,80—3,20 mark. Funt masti, ki je stal pred par tedni 18—18,50 mark, stane sedaj 15 do 15,80 mark. Bel koruzni zdrob, ki je stal pred tedni funt 4,50 mark, stane danes 3,20—3,50 mark. Funt kave, ki je stal pred par tedni 40—42 mark, stane sedaj samo 23 mark. Sploh je opaziti splošno padanje svetovnih cen. Kot vzrok se navaja dejstvo, da je danes v inozemstvu, zlasti v Ameriki in Franciji nakopičeno toliko blaga, da se ga morajo iznebiti, ker bi se sicer pokvarilo.

SEJMSKO POROČILO. Na tedenski sejmski sejem dne 28. januarja 1921 se je prignalo 78 ščetinarjev; Lepo vreme je privelo precej kupcev, kupili so od 78 komadov, 67, cene so bile od 28 do 30 K.

Tržno poročilo iz Maribora.

Mariborski trg je bil v soboto, dne 29. januarja zelo živahen. Cene so pri nekaterih predmetih, n. pr. pri jajcih, precej padle. Blaga je bilo zelo mnogo na trgu.

Meso in špeh à 1 kg:

Svinjski špeh	K 38—do 48—
Svinjska mast (spušč.)	50—do 56—
Svinjski ocvirki	30—do 32—
Svinjsko meso	30—do 36—
Svinjska glavina	16—do 22—
Svinjsko meso (prek.)	K 38—do 56—
Goveje meso	18—do 22—
Goveji jezik	22—do 24—
Goveji želodec (osn.)	—do 8—
Telečje meso	20—do 22—
Ovčje meso	18—do 20—
Loj	20—do 30—

Perotnina à komad:

Purani	K 100—do 180—
Goske	80—do 140—
Piške	20—do 60—
Domači zajci	10—do 30—
Jajca (cela)	1—do 1,50
Jajca (zdrobljena)	—do 80—

Žito in pšeno à 1 liter:

Koruzna (rum. in bela)	K 4—do 5—
Ječmen	4,50 do 5—
Oves	—do 3—
Ajda	—do 3—
Pšenica	6—do 7—
Ajdovo pšeno	10—do 11—
Prosena pšeno	7—do 8—

Druga živila:

Bučno olje 1 liter	K 60—do 66—
Bučne prge (oljnate)	—do 5—
1 kilogram	4—do 5—
Zelje (glave) 1 kom.	2—do 3—
Zelje (kislo) 1 krožnik	—do 1—
Bela repa 1 komad	—do 50—
Bela repa (ribana)	—do 2—
1 kg	—do 2—
Bela repa (ribana)	—do 1—
1 krožnik	—do 1—
Rumeni korenje 1 k.	—do 50—
Rdeča pesa 1 kom.	1—do 2—
Krompir 1 kg	2—do 2,20
Krompir 1 merica	15—do 17—
Čebula 1 kg	5—do 6—
Solata-endivija, 1 k.	2—do 3—
Jabolka 1 kg	5—do 8—
Orehi 1 kg	16—do 17—

Mleko in mlečni izdelki:

Mleko 1 liter	K 4—do 4,50
Surovo maslo 1 kg	55—do 60—
Sir 1 kg	9—do 10—
Smetana (kisla) 1 l.	—do 20—

Drugi predmeti:

Brezove metle 1 k.	K 3—do 4—
Spleteni jerbasi 1 k.	8—do 30—
Skaf (navaden velikosti) iz smr. lesa	—do 40—

Špeharjev je bilo na trgu 40. Pripeljali so okoli 150 prašičev in 40 telet. Krompirja je bilo 61 vozov. Čebule 6 vozov. Kupcev je bilo zelo mnogo, a kljub temu se blago, posebno špeh, meso in krompir popoldne ob 3. uri ni bilo vse razprodano. Opazilo se je splošno znižanje cen.

ALI RES vinske cene padajo? Vinotržci so začeli izrabljati vesti o nameravanem uvozu italijanskega vina in širijo vesti, da vinske cene padajo. To ni istina. Vinske cene so tr-

dne. Promet je sedaj res malo zastal. A eno je gotovo: Vino letnika 1921 bo imelo radi svoje izborne kakovosti vedno svojo dobro ceno. Naj se torej niko ne prenaagli.

ŽITNE CENE. V Slavoniji v Osijeku plačujejo pšenico po 1030 do 1040 K za meterski stot, koruzo pa po 410—420 K. V Banatu stane meterski stot pšenice 1000—1020 K, koruze 390—400 K, ovsa 310—320 K.

KAVINE CENE na svetovnem trgu. V Trstu stane 1 kg Santos-kave 6% lire, v našem denarju okrog 34 K. V južni Ameriki stane 1 kg 2 liri.

CENA SENU IN SLAMI. Na mariborskem trgu se prodaja seno in otava po 150 do 200 K, slama 100 do 140 K 100 kilogramov. Vsled obilice živine čutijo marsikje pomanjkanje krme.

ZGANJEKUHA. Prosimo, da nam poselniki poročajo, kako je letos z žganjekuho. Ali je sedanje davka-prosto kuhanje primerno urejeno ali ne? Kaka razlika je glede malih in velikih kotlov. Dobivamo namreč poročila, da je naredba o kuhanju žganja zelo polovičarska. Da moremo stvar resno zasledovati, prosimo, da nam o tej zadevi izrazi vsak prizadeti svoje mnenje. — Tajništvo Kmetijske zveze v Mariboru.

HMEJ. Na hmeljskem trgu v Zatoči so hmeljske cene zopet padle in sicer za 100 kron pri 50 kilogramih. Hmelj prvovrstne kakovosti so kupovali po 2800 K, za srednjedobri pa 2500 K za 50 kilogramov. Na hmeljski trg so spravili večje množine tujega hmelja. Hmelj iz Volinije so plačevali po 1900 K za 50 kilogramov. Ko se bo konec februarja zopet otvoril blagovni promet med Anglijo in Nemčijo, je upati, da bo Anglija kupila večje množine hmelja na hmeljskem trgu v Zatoči.

IZJEDNACENJE TARIFOV. Prometno ministrstvo pripravlja načrt, kako izjednačiti tarife za celo državo zlasti glede blagovnega prometa.

IZVOZ LESA iz Jugoslavije. Vlada je izdelala načrt, po katerem se bo uravnal izvoz lesa iz Jugoslavije. Ko se bodo uravnale izvozne carine, in znižali železniški tarifi, se bo izvažalo letno za štiri milijarde lesa iz naše države.

LESNE CENE v Avstriji. Avstrijska vlada je določila stalne cene za les, ki se izvažajo iz Avstrije. Pod temi cenami ni dovoljen noben izvoz lesa. Vagon žagane smrekovine, jelovine in borovine stane franko vagon črmejna postaja kub. m 1200 jugoslov. kron, ali 300 lir, ali 600 mark.

NEZNOSNA DRAGINJA na Madžarskem. Na Madžarskem vlada uprav neznosna draginja. Tako n. pr. stane par lahkih konj 160.000 do 180.000 kron. Na neki dražbi so prodali 80 čistokrvnih žrebetov za 10 milijonov kron. Draginja je postala tako neznosna, da morajo celo plemenitaške rodbine iskati zaslužka v raznih trgovinah in uradih.

AVSTRIJA ZVIŠALA CENE za tobak. Od 23. januarja t. l. nadalje je Avstrija zvišala cene za tobak. Tako n. pr. stane sedaj trabuka ter britanika 12 K, preje 6 K, viržinka 8 K, preje 4 K, kuba 7 K, preje 3,80, portorika 4 K, preje 2,40 K, kratke 3 K, preje 2 K, cigaretni tobak se pa podraža za 100%.

SAJENJE TOBAKA v Sloveniji. Te dni je razposlalo vodstvo tobačne tovarne v Ljubljani na županstva ckravej Konjice, Celje, Brežice, Ptuj, Maribor, Ljutomer, Radgona in Prekmurje oglas o tobačnem sajenju v Sloveniji za leto 1921. Poleg oglasov so dobila županstva tudi tiskane za prijave. Kmetje, ki bi se zanimali za to gospodarsko panogo, bodo pri županstvih lahko vpogledali v pogoje in tozadavna določila o sajenju tobaka. Županstva navedenih okrajev, ki še niso prejela oglasov in tiskanic, naj se obrnejo uradnim putem na vodstvo tobačne tovarne v Ljubljani, ki bode iste vposlalo z omenjenimi blanketi. Prijave za sajenje tobaka bodo razen županstev prejemale tudi finančne straže. Prijave se bodo sprejemale do 20. februarja t. l. in je upati, da se bo odzvalo večje število posestnikov, ki se bodo pečali s sajenjem tobaka. Vpoštevati je treba, da zahteva oskrbovanje tobaka veliko truda in dela, toda država, ki bo vedela in znala ta trud ceniti, bo cene določala po svojih

izvedencih tako, da bo kmetovo delo dejansko poplačano. Do 20. februarja t. l. mora vodstvo tovarne vedeti, koliko in kje se bo tobak sadil, da bo pravočasno izdalo potrebno seme iz pismena dovoljenja. S saditvijo se že prične ob ugodnem vremenu v mescu marecu; v ta namen se morajo pravočasno vzgojiti potrebne sadike (rastlinice).

Dopisi.

SV. JAKOB v Slov. gor. Samostojni agitator, tajnik in urednik najbolj bedastih letakov za časa volitev, je prišel po volitvah na oddih od svojega napornega dela k Sv. Jakobu v Slov. gor. Če drugo nič na svetu, bo gotovo to naredilo faro šentjakobsko imenitno in svetovnoznano, da je tu rojen in vzgojen Konrad Schnuderl, človek za vse, nazadnje agitator za samostojne poslance, ki so kar prve tedne v Belgradu izdali na najgrši o-studni način slovensko ljudstvo in porzli vse svoje velike obljube. In ta Schnuderl je pripovedoval svojim še zvestim — veliko jih ni več, ker so večinoma spoznali, da so samostojni poslanci vsi enaki Schnuderlu — sledečo zgodbo: Pa preden jo povemo, prosimo, da se vsak pripravi na to, da ga zna boleti trebuh od smeha en par dni — torej rekel je svojim: „Poslanci Slovenske ljudske stranke in Kmetijske zveze so prišli že preje v Belgrad, kakor samostojneži. Zasedli so v parlamentu prostore, ki so se jim najbolj dopadli, ko pa pridejo samostojni, so morali poslanci Kmetijske zveze vstati, zapustiti te svoje prostore in oditi drugam in jih prepustiti samostojnim.“ In Schnuderlvi backi so to menda največjo njegovo oslarijo prav resno in pobožno poslušali, jo seveda verjeli bolj kakor vsakemu pisnu ter jo z največjo resnobo razlagali drugim. Ne vemo, če ima Konradček še kaj pameti, a toliko smo je mu dosedaj še vedno prisojali in njegovim backom, da bi kaj takega iz njegovih ust ne pričakovali. Ti ljudje si parlament predstavljajo menda kakor kako šolsko sobo, kjer zasedejo otroci njim poljubne sedeže, potem pa pride strogi g. učitelj in jih s palico nažene, da se sedejo tam drugi, kate-re je on določil. Da, zopet imamo dokaz, da je prišla samostojna do moči le po neumnosti in ker po neumnosti, zato bo slovenskemu ljudstvu v neizmerno škodo. Neumnost namreč vedno škoduje. Naš sklep pa je in ostane: Na delo za naše izobraževalno društvo, ki tako lepo prospeva. Iz njega bo izšel zarod, ki se ne bo pustil zapeljati kozlarijam različnih Schnuderlov.

VELIKA NEDELJA. Dne 24. m. je bilo tukaj poročenih pet članic Marijine družbe in sicer: prednica Marija Cajnko z Antonom Alt — poročal ženinov brat Ivan Alt, vikar v Celju; Prigl Marija z Martinom Skuhala — poročal ženinov brat Alojzij Skuhala, kaplan v St. Lovrencu nad Mariborom; Kirič Neža s Fr. Habjančič, Kovačec Marija z Francem Majcen, Šostarič Marija z Francem Bezjak — poročal domači župnik Mirosl Horvat. Vsi trije duhovniki so počastili novoporočence s primernimi nagovorji, v katerih so povdarjali, da naj bodo neveste v novem stanu vzgled zakonskim kot žene in matere, kakor so bile doslej vzgled samskim kot mladenke. — Dne 30. m. m. je bila tukaj poročena Cilika Posavec z Jožefom Ozmeč. Nevesta je bila vzgledna družbenica Marijine družbe in marljiva, ter vestna tajnica Kmetijske hranilnice. Bodi srečna!

SV. FRANČIŠEK KSAVERIJ. Tukajšnje katoliško bralno in izobraževalno društvo je imelo dne 23. jan. svoj redni občni zbor za leto 1921. Udeležba je bila naravnost sijajna in pristopilo je že isti dan 70 udov, kar je za tako malo župnijo gotovo prav veliko. Ksaverijanci se prav dobro zavedajo, kako prepotrebna je našemu kmetiskemu ljudstvu zlasti v današnjih dneh izobrazba, ako hoče med svetom kaj veljati in z drugimi stanovi primerno napredovati. To misel nam je v svojem govoru obširno razložil č. g. pater Marijofil Holeček iz Nazarij, kateremu izreka društvo tem potom svojo najprisrčnejšo zahvalo. Zborovanje je zaključila burka „Gluh mora biti“ in pesem „Lahko noč“, ki jo je zapel naš mešan zbor.

MALA NAZNANILA.**NAZNANILO.**

Naznanjam, da je moj cenik za leto 1921 izšel in je brezplačno 2-2 dobiti. 26

Al. Korsika,

semenarja trgovina v Ljubljani.

Ptica v prostosti.

Najcenejša lepa nova pesmarica s 36 narodnimi pesmi s dostavkom "Vojni spomini". Stane samo 1 D (4) s poštno vred. Pošljejo se nove neobrabljene poštne znamke ali pa denar po poštni naknad. Naročijo se pri Matiji Belec pri Sv. Bolniku v Slov. gor. via Ptuj. 3-5 88

Bučno olje

se začne 24. t. m. v škofji vasi, Arclin pri Vojniku, pri Francu Klinc prelati. Kdor želi, se mu tudi zamenja. 3-3 89

Trgovina

s mešanim blagom, dobro ideo, s celim inventarjem, velik lokal s dvema izločbenima oknoma, 10 korakov od župnijske cerkve, edina brez konkurence s stanovanjem, skladiščem, kletjo in vrtom, v lepem kraju v Slov. gor. se da v najem. Poizvedbe pri stavniku, gostilna Ptuj. 1-8 74

Kompanjona

iščem za mojo dobro ideo trgovino s mešanim blagom, ki posebej najmanj 70.000 K. Cenjene ponudbe je poslati na upravo lista. 78

Vinski kamen (birso)

in vse druge poljske pridelke kupuje trdka

F. Kocian in drugovi K. D. Zagreb, Ilica 166, telefon 9-50. 1-8 89

Vinogradniki

Na suho cepljene trte so na prodaj in sicer najbolj rodovitne vrste. Bela Šmarica in sicer nesepljena, ki pa jako dobro rodi. Kdor si hoče naročiti lepe in močne cepljene trte, naj se takoj oglasi pisмено ali ustmeno pri Francu Škodjak, trničar pri Sv. Lovrenču v Slov. gor., p. Veršinci pri Ptuj. Cena trtam po dogovoru. 1-10 87

Posestvo

malo, sposobno za vsakega rokodelca v bližini Maribora se prodaja. Cena 40.000 K. Ponudbe na Tomaž Šeraga, Rogosca, pošta Hoče pri Mariboru. 1-2 72

Sadna drevesca

kot kruške in jabolke so na prodaj pri F. Ehrlich, Sv. Ilj v Slov. gor. 1-2 71

Dva vagona

zdravih namiznih jabolk (mošničk) na prodaj v Mariboru, Koroška c. 8. 82

Dva konja

za vožnjo proda zaradi pomankanja krme, Josef Krumpal, Krčevina 80 pri Marib. 1-2 85

Par moških volov

vseled povprečnih manjkaj krme na prodaj. Vprašati je pod naslovom Brezno hiša št. 4, pošta Ptuj. 1-2 83

Pozor mlinarji.

Pravkar došla prvovrstna volnena in svilena mlinska sita (pajetni) vseh vrst, ki se dobe v trgovini Avgust Čadež, Ljubljana, Kolodvorska ulica 85, nasproti stari Tišlerjevi gostilni. 8-8 28

Cepljeno trsje:

kot burgundece beli in rdeči, šahčica bela in rdeča, laški rakling, dišeči traminec, beli ranfo, šmarica bela, na prodaj pri Janezu Vrbnjak, trničarju, Breg pri Ptuj. Cene po dogovoru. 2-2 86

Lepo posestvo,

ki meri okrog 8 orolov zemlje, zraven je tudi mali gozd in lep sadovnjak, se prodaja. Poslopije je novo, pripravno za vsakega gospoda. Leži ob glavni cesti, ki pelje v Vojnik, je oddaljeno pol ure od železniške postaje in trga Sv. Jur ob juž. žel. Cene se izve tamkaj pri lastniku Janezu Pekar, Gorica št. 5, p. Sv. Jur ob juž. žel. 2-2 55

Naročajte naše liste!**Zadružna banka**

podružnica Maribor

Gospeska ulica 20 ... (Pirchanova hiša)

Posluje redno v vseh bančnih strokah. — Stranke sprejema dnevno ob uradnih urah.

Centrala Split

Centrala Split. — Podružnice Maribor, Zagreb, Novi Sad.

Afilijacije: Zadružna Banka Rijeka, Zadružna štedionica Trst.

Osnovna glavnica 50 milj. kron.

Bankovni oddelk: Bavi se z vsemi bančnimi posli. Obavlja izplačila vsa tuzemska in inostranska tržišča pod najugodnejšimi pogoji.

Blagovni oddelk: Kupuje in prodaje na veliko vse domače in prekomorske proizvode.

Menjalnica: Kupuje in prodaje tujo valute, devize in čeke ter vse vrste domačih in tujih papirjev.

Vloge. Sprejema denar na vložni žiro in tekoče račune ter jih obrestuje pod najboljšimi pogoji.

3-4 Vloge na knjižice obrestuje s 4 1/4% netto. 82

Na prodaj je 10.000 prvovrstnih, direktno nosečih, dobro vkoreninjenih trt, vrste "Othello" (ameriška). Cena koma in 2 K. Vse natančne se izve pri g. Bogomir Družović-u, oskrbnik, Vile Bauer, Varaždinske Toplice na Hrvaškem. 2-8 58

Kuharico, samo stalno, starejšo, s dobro plačo išče Andrej Novak, Strigova (Medjimurje). 79

Deklo in delavca

proti dobri plači in brani sprejme poštena rodbina. Naslov v upravnistvu. 1-2 81

KOLAR

za domača dela se sprejme pri

ED. SUPPANZ

1-2 Pristava. 75

Dobra kuharica

ki se razume tudi na manjše gospodarstvo, išče službe, najraje v supšcu. Ponudbe z navedbo službenih pogojev na upravo lista pod M. A. 78

Viničarja

sprejme takoj Reiserjevo oskrbnistvo Pekre pri Mariboru. 1-2 76

Deklo

sviniam išče graščina Slivnica pri Mariboru. 1-2 77

Ekonom,

še treba z večji delavskimi močmi, strokovnjak v vseh strokah gospodarstva in gospodarstva išče službe takoj ali pozneje. Naslov v upravnistvu. 2-8 64

Delavci

išče se družina z dvema močmi, vajeni lesnega dela, proti dobremu plačilu. Kurivo in stanovanje prosto. Vpraša se Loška ulica 15, Maribor. 3-4 21

Mlad

trgovski pomočnik z dobrim sprječevalom, iz boljše hiše želi pomoč, mesto v kakšni trgovini na deželi ali v mestu. Naslov pod "takojšnji nastop" se pošlje na upravo tega lista. 3-8 83

Pomagača

pridnega in izurjenega sprejme takoj M. Bregač, kovač Orehova vas, Slivnica pri Mariboru. 2-2 87

Učenca

krepke postave, ne čez 15 let starega, sprejme na triletni pouk, pod ugodnimi pogoji (stanovanje, hrana in 500 K na leto za obleko). Karel Kirbiš, usnar pri Sv. Trojici v Slov. gor. 2-8 82

Majerski ljudje

kateri razumejo poljedeljska dela, dobijo stanovanje, se sprejmejo pri Mariji Strasil, Breg pri Ptuj. 2-2 49

Učenca

poštenih starišev, pridne in krepke, z dobrimi šolskimi sprječevali, sprejme za trgovino mešanega blaga na deželi. Florjan Gajšek, trgovec v Loki pri Zasnu. 1-2 80

Trgov. pomočnik

mešanec stroke, vešč tudi knjigovodstva in strojepisja išče službe. Cenjene ponudbe pod šifro K. T. 1897, poštno ležeče Ljutomer.

Naznanilo otvoritve!

Podpisani vljudo javljam cenj. občinstvu Maribora in okolice, otvoritev

največje, prvovrstne, novourejene restavracije na Grajskem trgu št. 4,

katero sem otvoril dne 2. februarja 1921 pod imenom

„GRAJSKA KLET“

Restavracijo bom vodil osebno, ter sem isto kljub težavnemu času vzorno uredil ter okusno opremil posebno s krasnimi ložami, katere bodo nudile cenjenim obiskovalcem dovolj udobnosti.

Postregel bom cenj. gostom s prav izbornim vinom iz najboljših jersalemskih, ljutomerskih in turškoverških vinogradov. Ob enem sem poskrbel za izborno kuhinjo s toplimi in mrazimi jedmi ter vzorno postrežbo.

Za mnogobrojni obisk in naklonjenost cenj. občinstva se priporočam in beležim z velespoštovanjem

Gjuro pl. Valjak.

Krojašk. učenca

sprejme Matevž Panko, Glavni trg 4. Maribor. 84

Krojašk. učenca

sprejme Janez Partlji, krojaški mojster v Studencih pri Mariboru, Aleksandrova c. 1. 83

Učenec ali učenka

z dobrim šolskim sprječevalom, poštenih starišev, se sprejme v trgovino mešanega blaga. Pavel Košenina, Gomilato pri Celju. 1-2 86

ALOJZ ZORATTI

cerkveni pozlatac

MARIBOR

Strossmajerjeva ulica 3

ima aledeče kipe na prodaj:

Kristus na križu (korpus) 160 cm visok.

Kristus na križu (korpus) Marija žalostna pod križem 110 cm visok

Marija žalostna pod križem 2-2 65 cm visok 54

Sree Jezusovo 180 cm visok Kipi so lepo iz lesa in realni in trajno poslikani

Ista trdka se priporoča za vse, v stroko spadajoča dela.

Planinski PLES!

Pustno soboto, 5. februarja pri Götzu v Mariboru. Voj. godo. Vstopnina za nečlane 40 K, za člane 30 K.

Mlin na Loki poprej Rengo pri Ptuj

melje in izmenjava vse vrste žita Mlin je na novo popravljen, ter izdeluje tudi zdrob. 50

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni.

RIHARD ORSSICH PTUJ.

VSLED SE NEREŠENIH finančnih vprašanj med našo državo in Italijo še ni bilo Jadranske banki mogoče objaviti o svojem poslovanju, ki se razteguje na teritorij obeh držav, bilanco za poslovni leti 1918 in 1919. Ker pa hoče zavod, kolikor je pač mogoče, ustreči željam, je sklenil upravni svet, da plača banka svojim delničarjem:

1. za leto 1918 na račun dividende znesek K 40.— oziroma lir 8.— od delnic št. 1—50000,

2. za leto 1919 na račun dividende znesek K 50.— oziroma lir 10.— od delnic št. 1—75000.

Ti zneski se bodo plačevali počenši s 25. prosincem 1921 pri vseh podružnicah Jadranske banke na ta način, da se izplačilo na predloženih kuponih, ki se zopet vrnejo, označi s tozadevno štampljo.

Podružnice Jadranske banke v zaslednem ozemlju in na Dunaju izplačujejo na račun dividende le proti predložitvi delnic. 51

Pristna in zelo močna črna in bela

4-6 DALMATINSKA 500

VINA

se dobijo po zmernih cenah samo pri dalmatinski zalogi

Ivan Matković, Celje

Glavni trg 8.

Posebna črna vina za slabokrvne.

Žago ali mlin

vsako zase, ali oboje skupaj

— KUPIM —

sem tudi kupec za zgrajeno vodno napravo s poslopjem. Pogoj stalna voda, večja hiša z gospodarskim 85 poslopjem in posestvom. 3-8

Naslov kupca pove upravništvo Slov. Gospodarja.

Umetnagnojila

kalijeva sol, kostna moka,

kostni superfosfat itd. itd.

: dobavlja najkulantneje:

VINKO VABIC ZALEC

4-4 SLOVENIJA 970

Zahtevajte ponudbo za vago iske, polvagona in manjše množine

UKAZ

3-4

ni ampak ogromen dobiček naredite, ako še danes naročite ilustrovan cenik ali greste v veletrgovino R. STERMECKI, CELJE, katere je dobila ogromne množine sukna, bahenta, volne, čerjra, druka in raznega manufakturnega blaga iz inozemstva ter prodaja po čudovito nizkih cenah. 952